

Till

2025-08-30

Socialdepartementet

Ref: S2025/00933

Reumatikerförbundets remissvar, Arbetsprövning med bibehållen sjukpenning S2025/00933

Reumatikerförbundet tackar för möjligheten att besvara denna remiss. Vi ser förslaget som ett viktigt steg mot ett mer flexibelt och rehabiliteringsinriktat sjukförsäkringssystem. Samtidigt vill vi framföra några synpunkter och förslag på förbättringar för att säkerställa att reformen får önskad effekt för personer med kroniska sjukdomar.

Reumatikerförbundet har cirka 38 000 medlemmar som ofta är stora användare av sjukvård och socialförsäkringssystemen. För den som lever med en kronisk sjukdom i rörelseorganen är livslång behandling, rehabilitering och perioder av sjukskrivning vanligt förekommande. I Sverige lever över en miljon människor med någon form av reumatisk sjukdom.

Sammanfattande synpunkter

Reumatikerförbundet ställer sig positivt till införandet av arbetsprövning med bibehållen sjukpenning. Vi ser det som ett välkommet verktyg för att möjliggöra en trygg och stegvis återgång till arbete för personer med nedsatt arbetsförmåga. Dock anser vi att vissa delar av förslaget behöver revideras för att säkerställa att det blir tillgängligt, rättvist och effektivt för alla berörda.

Vi föreslår bland annat att:

- **Tidsramen för arbetsprövning** bör kunna förlängas vid behov.
- **Frivilligheten** måste tydligt framgå och garanteras i lagtexten.
- **Fler ersättningsnivåer och mer flexibla ersättningsnivåer** i sjukförsäkringen bör införas.
- **Stödet till arbetsgivare och individ** behöver förstärkas.

Vi ser fram emot fortsatt dialog och samverkan för att utveckla ett sjukförsäkringssystem som främjar hälsa, delaktighet och arbete efter förmåga.

Detaljerade synpunkter

Tidsramen för arbetsprövning

Den föreslagna begränsningen till 14 dagar, två gånger per år, riskerar att bli otillräcklig för personer med kroniska sjukdomar där arbetsförmågan kan variera över tid. Vi föreslår att det införs möjlighet till förlängning efter medicinsk bedömning, samt att arbetsprövning kan ske i längre sammanhängande perioder vid behov.

Frivillighet och trygghet

Det är avgörande att arbetsprövning sker helt på frivillig basis och inte blir ett krav för fortsatt rätt till sjukpenning. För personer med osäker eller fluktuerande arbetsförmåga är tryggheten i sjukförsäkringen en förutsättning för att våga pröva sin förmåga. Arbetsprövning ska vara ett stöd – inte ett villkor.

Flexibla sjukförsäkring

Dagens fasta nivåer (25, 50, 75, 100 procent) speglar inte den verklighet många med reumatiska sjukdomar lever i. Vi vill återigen lyfta behovet av fler och mer flexibla ersättningsnivåer, exempelvis 20-procentsintervall, för att möjliggöra en mer finjusterad återgång i arbete. Vi ser även fram emot en ökad flexibilitet i systemet som gör att man som kroniskt sjuk lättare kan gå mellan de olika nivåerna av sjukersättning, vid exempelvis ett skov i sin sjukdom.

Stöd till arbetsgivare och individ

För att arbetsprövning ska fungera i praktiken krävs tydligt stöd till både arbetsgivare och individ. Det kan handla om vägledning, anpassningar på arbetsplatsen, samverkan med hälso- och sjukvård samt ekonomiskt stöd för att täcka eventuella merkostnader. Här kan rehabiliteringskoordinatorer vara till stor hjälp. Utan detta riskerar arbetsprövningen att bli en pappersprodukt snarare än ett verkligt verktyg.

Avslutning

För våra medlemmar kan arbetsprövning vara ett värdefullt sätt att närma sig arbetslivet igen – men bara om det sker under trygga och flexibla former. Många har erfarenhet av att vilja arbeta mer, men hindras av stelbenta regelverk och rädsla för att förlora sin ersättning. Ett väl utformat system för arbetsprövning kan bidra till ökad delaktighet, förbättrad hälsa och minskad sjukfrånvaro.

Lotta Håkansson
Ordförande Reumatikerförbundet